

**Miljø- og
Ligestillingsministeriet**
Miljøstyrelsen

NOTAT

Virksomheder
J.nr. 2025 - 34839
Ref. mschu
Den 26. maj 2025

Bilag 1 – Notat vedr. sagsbehandling i forbindelse med havbrug

MOF alm. del Spørgsmål 748

”Vil ministeren oversende et notat til udvalget, der gennemgår den aktuelle status for sagsbehandling af havbrugssager? Notatet bedes gennemgå, hvilke forhold der er lagt til grund i henholdsvis de hjemviste sager om nye miljøgodkendelser til eksisterende havbrug fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, og i Miljøstyrelsens afslag til ansøgninger om nye havbrug, herunder afslag, som er blevet stadfæstet af Miljø- og Fødevareklagenævnet. Notatet bedes endvidere redegøre for, hvilken betydning afgørelser fra Miljø- og Fødevareklagenævnet har for sagsbehandlingen af igangværende og kommende sager”.

Miljøstyrelsens bidrag til besvarelse

Generelt

Havbrug skal have en placeringstilladelse efter Fiskeriloven og en Miljøgodkendelse efter Miljøbeskyttelsesloven. Tidligere meddelte havbrugstilladelser efter ’Bekendtgørelse om saltvandsbaseret fiskeopdræt’¹ er gældende, indtil de erstattes af miljøgodkendelser.

Inden der kan træffes afgørelse om placeringstilladelse, skal der udføres en indledende vurdering efter habitatreglerne. Denne indledende vurdering kan føre til, at der skal udføres en habitatkonsekvensvurdering. Miljøstyrelsen tilvejebringer habitatkonsekvensvurderinger i forbindelse med placeringstilladelser, mens havbrugsvirksomheden skal tilvejebringe habitatkonsekvensvurdering i forbindelse med miljøgodkendelse. Herudover finder indsatsbekendtgørelsen, havstrategien og miljøvurderingsregler anvendelse ved afgørelse om placeringstilladelse og miljøgodkendelse.

Status for eksisterende havbrug

Placeringstilladelser

På baggrund af flere konkrete sager på havbrugsområdet blev der i 2019 gennemført en status og grundig gennemgang af havbrugsområdet, som efterfølgende blev oversendt til Folketinget i december 2019. På bestilling fra Miljø- og Fødevareministeriet foretog Kammeradvokaten – som led i gennemgangen - en undersøgelse af placeringstilladelser på havbrugsområdet. Kammeradvokatens vurdering var, at de 19 eksisterende havbrug enten havde en udløbet placeringstilladelse eller ugyldig tilladelse som følge af manglende habitatvurdering. På den baggrund påbegyndte Miljøstyrelsen en gennemgang af de 19 eksisterende havbrugs placeringstilladelser. Gennemgangen viste, at seks havbrug skulle have nye placeringstilladelser, fordi de senest meddelte placeringstilladelser var udløbet. Sagsbehandlingen af disse

¹ Bekendtgørelse nr. 640 af 17. september 1990 om saltvandsbaseret fiskeopdræt

pågår fortsat. De gennemførte habitatkonsekvensvurderinger for de seks havbrug, der skal have nye placeringstilladelser, viser, at anlæggene ikke alle vil kunne fortsætte den nuværende drift på deres nuværende placeringer, og mulighederne for flytning og sammenlægning af fem af havbrugene til to havbrug afsøges derfor p.t. Der pågår pt. bl.a. sagsbehandling fsva. habitatkonsekvensvurdering, placeringstilladelse, miljøgodkendelse og VVM-proces af de to sager. Der er udarbejdet habitatkonsekvensrapport for det sidste af de seks havbrug. Denne viser, at havbruget ikke påvirker Natura 2000-områder og sagsbehandling fsva. miljøgodkendelse og placeringstilladelse pågår.

Efter gennemgangen er yderligere to havbrugs placeringstilladelser udløbet. Disse havbrug har ansøgt om nye placeringstilladelser, inden de gamle tilladelser udløb. Miljøstyrelsen har meddelt en midlertidig forlængelse til det ene havbrug, indtil styrelsen kan træffe en endelig afgørelse, dvs. når styrelsen har tilvejebragt en habitatkonsekvensvurdering. For det andet havbrug udestår den indledende vurdering fortsat.

Tabel 1: Status for placeringstilladelser for eksisterende havbrug

Antal havbrug i alt	19
Placeringstilladelser gældende	12
<i>Heraf forlængede placeringstilladelser</i>	<i>1</i>
Placeringstilladelser udløbet (ansøgt om nye placeringstilladelser)	7

Miljøgodkendelser

På nuværende tidspunkt drives 17 havbrug på baggrund af gældende havbrugstilladelser, mens to havbrug har en gyldig miljøgodkendelse, jf. tabel 2. Ud af de 19 eksisterende havbrug har 11 havbrug fået meddelt en miljøgodkendelse, hvoraf de 9 er ophævet af Miljø- og Fødevareklagenævnet. Dermed er der 17 havbrug med havbrugstilladelser, som skal erstattes af miljøgodkendelser.

Tabel 2: Eksisterende havbrug med miljøgodkendelser/havbrugstilladelser

Antal havbrug i alt	19
Gældende miljøgodkendelser	2
<i>Miljøgodkendelser meddelt</i>	<i>11</i>
<i>Heraf ophævet af Miljø- og Fødevareklagenævnet</i>	<i>9</i>
Havbrugstilladelser gældende / miljøgodkendelse mangler	17

Status for ansøgninger om nye havbrug

Miljøstyrelsen behandler p.t. ni verserende ansøgninger om etablering af nye havbrug i Kattegat og Bælthavet. Sagerne er dog sat i bero efter anmodning fra ansøgerne.

Miljøstyrelsen har givet 23 afslag på øvrige havbrugsansøgninger. Baggrund for afslagene er bl.a. overlap med andre aktiviteter, som ikke kan sameksistere med havbrug, såsom sejlruter, og miljøreguleringen, idet udledning af næringsstoffer til havmiljøet ikke er fundet forenelig med enten Indsatsbekendtgørelsen eller havstrategien.

15 af afslagene er påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, og heraf er ni afslag blevet stadfæstet. Seks klagesager afventer stadig klagenævnet, som har oplyst, at behandlingen af sagerne kan forventes at række frem til og med september 2025.

Tabel 3: Ansøgninger om nye havbrug

Ansøgninger i alt ²		42
Afslag på ansøgning		23
Heraf afslag påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet	15	
Heraf afslag stadfæstet af Miljø- og Fødevareklagenævnet	9 af 15	
Ansøgning trukket af ansøger		9
Lukket pga. manglende oplysninger		1
Sagsbehandling sat i bero af ansøger		9

Forhold lagt til grund for Miljø- og Fødevareklagenævnets ophævelse og hjemvisning af afgørelser om miljøgodkendelser

Klagenævnet har i afgørelser om ophævelse og hjemvisning til fornyet behandling fundet, at der ikke er foretaget tilstrækkelig vurdering i forhold til habitatbekendtgørelsen. Nævnet har lagt vægt på nødvendigheden af opdaterede data og en grundig habitatvurdering, hvor det på et videnskabeligt grundlag bekræftes, at der ikke hverken i sig selv eller kumulativt, sker skade på Natura 2000-områdets integritet.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelses betydning for Miljøstyrelsens sagsbehandling af igangværende og kommende sager om havbrug

Afgørelser fra Miljø- og Fødevareklagenævnet har betydning for Miljøstyrelsens sagsbehandling i forhold til forståelse og fortolkning af gældende love og regler. Dette gælder generelt for Miljøstyrelsens sagsbehandling og ikke kun sager i relation til havbrug. Miljøstyrelsen foretager altid en konkret vurdering i de enkelte sager.

²Ansøgninger behandlet i Miljøstyrelsen siden oktober 2019.